

Marian Rulewicz

Szczecin - Stare Miasto. Podzamcze

Informator Archeologiczny : badania 10, 237-238

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SZCZAWORYŻ, gm. Busko
woj. kieleckie

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej Zakład Archeo-
logii Małopolski

Badania prowadziła doc. dr hab. Elżbieta Dąbrowska.
Finansował IHKM PAN. Szósty sezon badań. Wyżyny
gród wielozłonowy datowany na VII-X/XI wiek.

Badania prowadzono w obrębie wału I - wewnętrznego i fosy I.
Miały one na celu pogłębienie wykonanego w latach 1966-1968 przekopu
przez wał. Stwierdzono:

- 1/ występowanie na głębokości 3,6 - 2,8 m bezpośrednio poniżej warstwy osadniczej poprzedzającej budowę grodu I, skałki marglowej stanowiącej poziom całkowity;
- 2/ na zewnętrznym zboczu wału odsłonięto spalone drewniane konstrukcje, złożone z ukośnie wybitych bali i poziomych belek, stanowiące rodzaj zasieku, zbudowanego bezpośrednio powyżej ławy wału ułożonej z dużych ułamków margla i wapnia;
- 3/ wypełnisko wyciętej w skałce marglowej fosy o spiczastym lejkowatym przekroju, posiadało miąższość 40-50 cm. Brak danych dla wydzielenia kolejnych faz zamulenia fosy i dalszego uściślenia chronologii grodu.

Badania zakończono.

SZCZECIN - STARE MIASTO
Podzamcze

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej Zakład Archeo-
logii Nadodrza w Szczecinie

Badania prowadził mgr Marian Rulewicz. Finansowała
Dyrekcja Rozbudowy Miasta Szczecina. Drugi sezon
badań. Wczesnośredniowieczne podgrodzie w rejonie
najstarszego portu.

Na przeszło 3-arowej powierzchni wykopu odsłonięto szereg dalszych elementów architektury murowanej i drewnianej. Do ciekawszych zaliczamy dwa parallele gotyckie mury, usytuowane poprzecznie do długości wykopu. Po stronie zewnętrznej muru północno-wschodniego odsłonięto drewniane konstrukcje opalonych i posadowionych pionowo parami pali, wskazujących na sąsiedztwo zatoki i średniowiecznego

portu. W trakcie eksploracji warstw osadniczych, datowanych roboczo na XII/XIII wiek, wydobyto kilka zespołów zabytkowych, będących wytworami rzemieślniczymi bądź chałupniczymi. Na ich podstawie możemy mówić o takich zajęciach jak: rybołówstwo, garncarstwo, szewstwo i rymarstwo, bednarstwo, kowalstwo oraz tkactwo. Wszystkie te zajęcia uprawiano w wyżej podanym okresie.

Odsłonięto także dwie wczesnośredniowieczne drewniane ulice, przy czym jedna z nich, po stronie południowej wykopu /pod dzisiejszą ulicą Pływacką/ posiada dwie lub trzy fazy budowy. Konstrukcje drewnianych ulic układają się równolegle z kierunku zachodniego na wschód ku Odrze i kończą prawie w połowie długości wykopu. Być może w tym miejscu przebiegała dawna linia brzegowa Odry.

Oprócz ulic wyróżniły się od strony Odry drewniane konstrukcje w postaci pionowo ustawionych, bardzo szerokich dranic i pali /między ulicami, na osi północ-południe/. Wspomniane wyżej opalone masywne pale, szerokie dranice z dwoma na przedłużeniu palami i kończące się od strony lewego brzegu Odry wczesnośredniowieczne ulice, najprawdopodobniej dochodziły do ówczesnej linii brzegowej rzeki wraz z jej zatoczką.

Do najciekawszych zabytków wydzielonych możemy zakwalifikować drewnianą, miniaturową figurkę, wyobrażającą głowę mężczyzny, datowaną zespołem ceramicznym na XIII wiek. Interesująco przedstawia się też zespół przedmiotów rybackich w postaci: specjalnego obuwia i żelaznych raków do chodzenia po lodzie w czasie połowów zimowych, glinianych ciężarków i pływaków z kory, pochodzących od sieci, a także szczątków ryb, zwłaszcza jesiotra.

Wszystkie dotychczas odsłonięte obiekty architektoniczne wymagają dalszych obserwacji archeologicznych i specjalistycznych.

SZRENSK
woj.ciechanowskie
Stanowisko Zamek - Dziedzintec

Mazowiecki Ośrodek Badań
Naukowych w Warszawie

Badania prowadził mgr Marek Piotrowski. Finansowało
Towarzystwo Miłośników Ziemi Ciechanowskiej i WKZ.
Drugi sezon badań. Grodzisko średniowieczne /XI-XIII w./.

Kontynuowano prace w obrębie wykopu nr 1. Wykop poszerzono do wymiarów 11,5 x 6,5 m. Eksplorowano chatę nr 1 oraz palenisko w południowo-zachodniej jej części. Ceramika datuje ten obiekt na XI-XIII wiek. W południowo-wschodniej części wykopu, na głębokości około 3 m, natrafiono pod warstwą silnie przepalanej ziemi na relikty drugiej chaty